

Predmet C-677/20

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

11. prosinca 2020.

Sud koji je uputio zahtjev:

Bundesarbeitsgericht (Njemačka)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

18. kolovoza 2020.

Podnositelji zahtjeva:

Industriegewerkschaft Metall (IG Metall)

ver.di – Vereinte Dienstleistungsgewerkschaft

Druge stranke u postupku:

SAP SE

SE-Betriebsrat der SAP SE

BUNDESARBEITSGERICHT (SAVEZNI RADNI SUD, NJEMAČKA)

[*omissis*]

RJEŠENJE

[*omissis*]

U postupku odlučivanja o kolektivnom radnom sporu uz sudjelovanje

1. Industriegewerkschaft Metall, [*omissis*]

[*omissis*] Frankfurt am Main,

Podnositelj zahtjeva, žalitelj

2. ver.di – Vereinte Dienstleistungsgewerkschaft, [*omissis*] Berlin,

Podnositelj zahtjeva, žalitelj [*omissis*]

3. SAP SE, [*omissis*] Walldorf,

[*omissis*]

4. SE-Betriebsrat der SAP SE, [*omissis*] Walldorf,

[*omissis*] **[orig. str. 2.]**

5. Konzernbetriebsrat der SAP SE, [*omissis*] Walldorf,

[*omissis*]

6. Deutscher Bankangestellten-Verband e. V., [*omissis*] Düsseldorf,

7. Christliche Gewerkschaft Metall (CGM), [*omissis*] Stuttgart,

8. Verband angestellter Akademiker und leitender Angestellter der
chemischen Industrie e. V., [*omissis*]

[*omissis*] Köln,

Erste Senat (prvo vijeće) Bundesarbeitsgerichta (Savezni radni sud, Njemačka)
[*omissis*] riješio je:

I. U skladu s člankom 267. UFEU-a, Sudu Europske Unije upućuje se sljedeće prethodno pitanje:

Je li članak 21. stavak 6. Gesetza über die Beteiligung der Arbeitnehmer in einer Europäischen Gesellschaft (Zakon o sudjelovanju radnika u Europskom društvu), iz kojeg u slučaju osnivanja SE-a [Societas Europea, europsko društvo] sa sjedištem u Njemačkoj preoblikovanjem proizlazi da za određeni dio članova nadzornog odbora iz redova radnika treba osigurati zaseban postupak izbora onih osoba koje predlažu sindikati, u skladu s člankom 4. stavkom 4. Direktive Vijeća 2001/86/EZ od 8. listopada 2001. o dopuni Statuta Europskoga društva u pogledu sudjelovanju radnika?

II. Postupak povodom žalbe prekida se do donošenja odluke Suda Europske unije o zahtjevu za prethodnu odluku. **[orig. str. 3.]**

Obrazloženje

A. Predmet glavnog postupka 1

Stranke se spore, u mjeri u kojoj je to relevantno za prethodni postupak, o valjanosti odredaba u sporazumu koji su o sudjelovanju radnika u Societas Europaea sklopili poslodavac i posebno pregovaračko tijelo (Sporazum o

sudjelovanju) u smislu članka 21. Gesetza über die Beteiligung der Arbeitnehmer in einer Europäischen Gesellschaft (Zakon o sudjelovanju radnika u Europskom društvu, u dalnjem tekstu: SEBG).

Poslodavac (stranka pod 3.) je SE s dualnim sustavom. Kod tog je poslodavca uspostavljeno europsko radničko vijeće (stranka pod 4.) i radničko vijeće koncerna (stranka pod 5.). Podnositelji zahtjeva su dva sindikata zastupljena u poduzeću poslodavca. U postupku, osim toga, sudjeluju drugi sindikati zastupljeni kod tog poslodavca, odnosno u njegovu koncernu (stranke 6. do 8.).

Poslodavac je prvotno poslovaо u pravnom obliku dioničkog društva osnovanog u skladu s njemačkim pravom. Kod tog je poslodavca u skladu s člankom 7. stavkom 1. prvom rečenicom točkom 2. Gesetza über die Mitbestimmung der Arbeitnehmer (Zakon o sudjelovanju radnika u odlučivanju, u dalnjem tekstu: MitbestG) postojao nadzorni odbor koji se sastojao od osam članova iz redova dioničara i osam članova iz redova radnika. U skladu s člankom 7. stavkom 2. točkom 2. MitbestG-a, među članovima nadzornog odbora iz redova radnika nalazilo se šest radnika poduzeća i dva predstavnika sindikata. Kod obaju predstavnika sindikata bila je riječ osobama koje su u skladu s člankom 16. stavkom 2. MitbestG-a predložili sindikati zastupljeni u poslodavčevom koncernu te su oni izabrani u izbornom krugu odvojenom od izbora preostalih šest članova nadzornog odbora iz redova radnika.

Godine 2014. poslodavac je preoblikovan u SE. Od tada poslodavac ima nadzorni odbor koji se sastoji od 18 članova. U skladu sa Sporazumom o sudjelovanju sklopljenim između poslodavca i posebnog pregovaračkog tijela 10. ožujka [orig. str. 4.] 2014., od toga su devet članova nadzornog odbora predstavnici radnika. Sporazum o sudjelovanju uređuje podrobnije uvjete za njihovo imenovanje. U skladu s Dijelom II. točkom 3.1 Sporazuma o sudjelovanju, za predstavnike radnika u nadzornom odboru može biti predložen i imenovan samo radnik SAP-a ili predstavnik sindikata zastupljenih u koncernu SAP-a. Pritom sindikati u skladu s Dijelom II. točkom 3.3 Sporazuma o sudjelovanju za određeni dio predstavnika radnika koji otpada na Njemačku imaju isključivo pravo predlaganja; osobe koje su oni predložili radnici biraju u zasebnom izbornom krugu.

Osim toga, Sporazum o sudjelovanju u svojem Dijelu II. točki 3.4 sadržava pravila za osnivanje nadzornog odbora smanjenog na dvanaest članova. U tom slučaju u nadzornom odboru mora biti šest predstavnika radnika. Predstavnike radnika na koje otpada prvi četiri mjesta za Njemačku biraju radnici koji su zaposleni u Njemačkoj. Pritom sindikati koji su zastupljeni u koncernu poslodavca mogu dati prijedloge za izbor jednog dijela tih mjesta koja otpadaju na Njemačku; međutim, nema zasebnog izbornog kruga za osobe koje su oni predložili.

U postupku odlučivanja u kolektivnom radnom sporu koji su pokrenuli, podnositelji zahtjeva su istaknuli da su odredbe Sporazuma o sudjelovanju koje se odnose na način imenovanja predstavnika radnika u dvanaesteričlani nadzorni odbor nevaljane. Oni smatraju da se tim odredbama krši članak 21. stavak 6.

SEBG-a jer se sindikatima ne daje zasebnim izbornim krugom osigurano, isključivo pravo predlaganja predstavnika radnika u nadzorni odbor.

Poslodavac smatra da člankom 7. stavkom 2. u vezi s člankom 16. stavkom 2. MitbestG-a predviđeno isključivo pravo predlaganja sindikata nije zaštićeno člankom 21. stavkom 6. SEBG-a.

Niži sudovi odbili su zahtjeve podnositelja zahtjeva. Podnositelji zahtjeva ostaju kod svojeg zahtjeva koji nastoje ostvariti žalbom. [orig. str. 5.]

B. Mjerodavno nacionalno pravo

I. Gesetz über die Mitbestimmung der Arbeitnehmer (Zakon o sudjelovanju radnika u odlučivanju, u dalnjem tekstu: MitbestG) od 4. svibnja 1976. (*BGBL. I str. 1153., kako je posljednji put izmijenjen zakonom od 24. travnja 2015. – BGBL. I str. 642.*) među ostalim određuje:

Članak 7.

Sastav nadzornog odbora

(1) Nadzorni odbor poduzeća

1. koje obično nema više od 10 000 radnika sastoji se od šest članova predstavnika dioničara i šest članova predstavnika radnika;
2. koje obično ima više od 10 000, ali ne više od 20 000 radnika sastoji se od osam članova predstavnika dioničara i osam članova predstavnika radnika;
3. koje obično ima više od 20 000 radnika sastoji se od deset članova predstavnika dioničara i deset članova predstavnika radnika.

(2) Među članovima nadzornog odbora koji su predstavnici radnika mora se nalaziti

1. u nadzornom odboru koji ima šest predstavnika radnika, četiri radnika poduzeća i dva predstavnika sindikata;
2. u nadzornom odboru koji ima osam predstavnika radnika, šest radnika poduzeća i dva predstavnika sindikata;
3. u nadzornom odboru koji ima deset predstavnika radnika, sedam radnika poduzeća i tri predstavnika sindikata.

(5) U stavku 2. navedeni sindikati moraju biti zastupljeni u tom poduzeću ili u drugom poduzeću čiji radnici u skladu s ovim zakonom sudjeluju u izboru članova nadzornog odbora poduzeća.
[orig. str. 6.]

Članak 16.

Izbor predstavnika sindikata u nadzorni odbor

(2) Izbor se odvija na temelju prijedloga za imenovanje sindikata zastupljenih u samom poduzeću ili u drugom poduzeću čiji radnici u skladu s ovim zakonom sudjeluju u izboru članova nadzornog odbora poduzeća. [...]"

II. Gesetz über die Beteiligung der Arbeitnehmer in einer Europäischen Gesellschaft (Zakon u sudjelovanju radnika u odlučivanju u europskom društvu, u dalnjem tekstu: SEBG) od 22. prosinca 2004. (*BGBL. I str. 3675., 3686., kako je posljednji put izmijenjen zakonom od 20. svibnja 2020. – BGBL. I str. 1044.*) u verziji koja je na snazi od 1. ožujka 2020. među ostalim glasi:

„Članak 2.

Definicije

(8) Sudjelovanje radnika znači svaki mehanizam, uključujući obavješćivanje, savjetovanje i suodlučivanje putem kojeg predstavnici radnika mogu utjecati na odluke koje će se donositi unutar trgovačkog društva.

[...]

(12) Suodlučivanje znači utjecaj radnika u poslovima trgovačkog društva kroz

1. pravo izbora ili imenovanja nekih članova nadzornog ili upravnog organa trgovačkog društva, ili
2. pravo predlaganja ili osporavanja imenovanja nekih ili svih članova nadzornog ili upravnog organa trgovačkog društva.

Članak 21.

Sadržaj sporazuma

(1) Pisanim sporazumom između nadležnih organa trgovačkih društava sudionika i posebnog pregovaračkog tijela određuju se, ne dovodeći u pitanje autonomiju strana te u skladu s člankom 6.: [orig. str. 7.]

(3) U slučaju da stranke sklope sporazum o suodlučivanju, mora se odrediti njegov sadržaj. Osobito se mora sporazumjeti o sljedećem:

1. broj članova nadzornog ili upravnog organa SE-a koje mogu izabrati ili imenovati radnici ili čije imenovanje mogu predložiti ili osporiti;
2. postupak u skladu s kojim radnici te članove izabiru ili imenuju ili čije imenovanje mogu predložiti ili osporiti i
3. prava tih članova.

(6) Ne dovodeći u pitanje odnos ovog zakona prema drugim odredbama o suodlučivanju radnika u poduzeću, u slučaju SE-a osnovanog preoblikovanjem, sporazumom se osigurava najmanje ista razina svih elemenata sudjelovanja radnika kao i one postojeće unutar trgovačkog društva koje će biti preoblikovano u SE. [omissis].”

C. Mjerodavne odredbe prava Unije

Članak 4. Direktive Vijeća 2001/86/EZ od 8. listopada 2001. o dopuni Statuta Europskoga društva u pogledu sudjelovanju radnika [omissis] među ostalim glasi:

„Sadržaj sporazuma

- (1) Nadležni organi trgovačkih društava sudionika i posebno pregovaračko tijelo pregovaraju u duhu suradnje s ciljem postizanja sporazuma o načinu sudjelovanja radnika unutar SE-a.
- (2) Ne dovodeći u pitanje autonomiju strana, te u skladu sa stavkom 4., pisanim sporazumom iz stavka 1. između nadležnih organa trgovačkih društava sudionika i posebnog pregovaračkog tijela određuju se: [orig. str. 8.]
- (4) Ne dovodeći u pitanje članak 13. stavak 3. točku (a), u slučaju SE-a osnovanog preoblikovanjem, sporazumom se osigurava najmanje ista razina svih elemenata sudjelovanja radnika kao i one postojeće unutar trgovačkog društva koje će biti preoblikovano u SE.”

D. Relevantnost za donošenje odluke i obrazloženje prethodnog pitanja

Odluka o ovom sporu ovisi o tome, jesu li zahtjevi koji proizlaze iz članka 21. stavka 6. SEBG-a u pogledu definiranja sporazuma o sudjelovanju koji se odnose na suodlučivanje radnika u slučaju osnivanja SE-a preoblikovanjem dioničkog

društva osnovanog u skladu s njemačkim pravom u skladu s člankom 4. stavkom 4. Direktive 2001/86/EZ.

I. Zahtjev podnositelja zahtjeva, kojim oni, u mjeri u kojoj je to relevantno za ovaj postupak, traže utvrđenje nevaljanosti odredaba o načinu izbora predstavnika radnika u dvanaesteročlani nadzorni odbor koje su predviđene Sporazumom o sudjelovanju od 10. ožujka 2014., imao bi uspjeha samo na temelju nacionalnog prava.

1. Zahtjev je dopušten.

[omissis] [orig. str. 9.] [omissis]

2. Zahtjev bi bio i osnovan. Odredbe u Sporazumu poslodavca o sudjelovanju od 10. ožujka 2014. o načinu imenovanja predstavnika radnika u dvanaesteročlani nadzorni odbor bile bi nevaljane. Tim se odredbama krši članak 21. stavak 6. SEBG-a.

a) Stranke sporazuma o sudjelovanju u skladu s člankom 21. stavkom 1. SEBG-a u načelu mogu autonomno urediti postupak sudjelovanja radnika u smislu članka 2. stavka 8. SEBG-a. To im omogućava da donesu odredbe koje su posebno prilagođene potrebama planiranog SE-a i da osim korištenja najbolje prakse u pogledu sustava sudjelovanja osmisle i mješovite oblike ili nove koncepte ili postupke. Na taj se način treba osigurati razumna ravnoteža pravnih okvira postojećih u pojedinim državama članicama te istodobno primjerena prilagodba potrebama i strukturama SE-a koji se osniva *[omissis]*.

b) Međutim, autonomija priznata strankama sporazuma o sudjelovanju u skladu s člankom 21. stavkom 1. SEBG-a izričito podliježe jamstvu predviđenom stavkom 6. te odredbe. S tim u skladu, prilikom osnivanja **[orig. str. 10.]** SE-a preoblikovanjem dioničkog društva u sporazumu se u odnosu na sve komponente sudjelovanja radnika mora osigurati najmanje ista razina svih elemenata sudjelovanja radnika kao i one postojeće unutar trgovackog društva koje će biti preoblikovano u SE. (*članak 27. stavak 6. prva rečenica SEBG-a*). Time se zakonom autonomija pregovaranja stranaka u slučaju osnivanja SE-a preoblikovanjem dioničkog društva ograničava u korist strože zaštite postojećeg stanja *[omissis]*.

c) U skladu s metodama tumačenja koje su relevantne za nacionalno pravo, članak 21. stavak 6. prva rečenica SEBG-a prema uvjerenju Senata (vijeće) nalaže strankama sporazuma o sudjelovanju da prilikom osnivanja SE-a preoblikovanjem u tom društvu moraju osigurati da elementi postupka sudjelovanja radnika u smislu članka 2. stavka 8. SEBG-a koji karakteriziraju utjecaj radnika na donošenje odluka društva u istom opsegu ostanu očuvani i u SE-u koji se osniva. Ti se elementi, u odnosu na već postojeće postupke sudjelovanja radnika u smislu članka 2. stavka 8. SEBG-a u dioničkom društvu koje će se preoblikovati, prvo moraju utvrditi na temelju nacionalnog prava mjerodavnog u ovom predmetu. S tim u skladu, elementi karakteristični za utjecaj radnika na donošenje odluka

društva moraju se u jednakoj mjeri osigurati i u SE-u. Pritom je potrebno voditi računa o tome da članak 21. stavak 6. prva rečenica SEBG-a ne nalaže potpuno očuvanje postupka postojećeg u društvu koje će se preoblikovati i tamo postojećeg pravnog stanja. Elementi postupka koji utjecaj predstavnika radnika u društvu koje se preoblikuje značajno obilježavaju moraju se stoga osigurati u sporazumu o sudjelovanju koji se u SE-u primjenjuje u kvalitativno jednakovrijednoj mjeri.

d) Slijedom navedenog, odredbe o načinu imenovanja predstavnika radnika u nadzorni odbor koji se sastoji od dvanaest članova u poslodavčevu sporazumu o sudjelovanju ne bi bile u skladu sa zahtjevima iz članka 21. stavka 6. SEBG-a.
[orig. str. 11.]

aa) Elementi postupka suodlučivanja u poduzeću koji karakteriziraju utjecaj radnika u slučaju dioničkog društva osnovanog u skladu s njemačkim pravom, u kojem prema članku 7. stavku 1. prvoj rečenici točki 2. u vezi sa stavkom 2. točkom 2. MitbestG-a postoji suodlučivanje u skladu s člankom 16. MitbestG-a, uključujući i zasebni izborni postupak za predstavnike radnika u nadzornom odboru koje predlažu sindikati.

(1) U skladu s člankom 7 stavkom 2. točkom 2. MitbestG-a, u nadzornom odboru koji se sastoji od osam dioničara i osam radnika, među članovima nadzornog odbora iz redova radnika mora biti šest radnika poduzeća i dva predstavnika sindikata. Predstavnici sindikata biraju se u izbornom krugu koji je odvojen od izbora preostalih članova nadzornog odbora iz redova radnika i to na temelju prijedloga sindikata zastupljenih u tom poduzeću ili u drugom poduzeću čiji radnici sudjeluju u izboru (*članak 16. stavak 2. prva rečenica MitbestG-a*). Dok drugi članovi nadzornog odbora iz redova radnika moraju biti zaposleni u tom poduzeću ili u drugom poduzeću koje pripada tom koncernu, sindikati imaju pravo predložiti imenovanje osoba izvan tih poduzeća; te osobe ne moraju biti članovi sindikata koji upućuje prijedlog i ne moraju biti zaposlene u tom sindikatu.

(2) Zakonom o sudjelovanju radnika u odlučivanju predviđeno, posebnim izbornim postupkom osigurano, pravo sindikata da predlože osobe za određeni dio članova nadzornog odbora iz redova radnika počiva na spoznaji njemačkog zakonodavca da je sudjelovanje predstavnika radnika koje su predložili sindikati upravo zbog njihove neovisnosti važan element oblikovanja mišljenja u nadzornom odboru [*omissis*]. Tim se zakonom od njegova stupanja na snagu 1. srpnja 1976. i dalje smatra da ravnopravno, i prije svega uravnoteženo, sudjelovanje dioničara i radnika u nadzornim odborima poduzeća na strani radnika nužno uključuje sudjelovanje predstavnika radnika koji su organizirani na korporativnoj razini, dakle sindikata koji su zastupljeni u tom poduzeću ili koncernu [*omissis*]. S tim u skladu, ograničavanje mogućih **[orig. str. 12.]** predstavnika radnika isključivo na osobe koje su članovi udruženja poduzeća nije u interesu samih radnika [*omissis*]. Prema pravnim ocjenama, predstavnici radnika koje su u nadzorni odbor predložili sindikati, a čije predstavljanje ima legitimitet temeljen na izboru tih radnika, imaju funkciju koja jača sudjelovanje radnika u

odlučivanju. Time se treba osigurati da predstavnicima radnika u nadzornom odboru pripadaju osobe koje raspolažu visokom razinom poznavanja okolnosti i potreba poduzeća, uz istodobnu prisutnost vanjskog stručnog znanja [*omissis*].

bb) Stoga je zasebnim izbornim krugom osigurano pravo sindikata da upute prijedlog za određeni dio članova nadzornog odbora iz redova radnika karakterističan element postupka sudjelovanja radnika u odlučivanju u dioničkom društvu u kojem postoji suodlučivanje u skladu s člankom 7. stavkom 1. prvom rečenicom točkom 2. u vezi sa stavkom 2. točkom 2. MitbestG-a te se taj element u kvalitativno jednakovrijednom opsegu mora osigurati pri preoblikovanju društva u SE u sporazumu o sudjelovanju u skladu s člankom 21. stavkom 6. SEBG-a [*omissis*] **[orig. str. 13.]** [*omissis*]

(1) U sporazumu o sudjelovanju trebalo bi s tim u skladu osigurati pravo sindikata da upute prijedloge za određeni dio članova nadzornog odbora iz redova radnika. Osim toga, u tom bi smislu bio potreban zaseban, od postupka imenovanja ostalih predstavnika radnika odvojen, postupak kojim radnici ili njihovi predstavnici biraju te osobe. Prema percepciji njemačkog zakonodavca, samo u slučaju tako osiguranog prava predlaganja u SE-u i nadalje u istoj mjeri postoji ravnopravno i uravnoteženo sudjelovanje radnika u nadzornom odboru koje se želi postići člankom 7. stavkom 2. točkom 2. u vezi s člankom 16. stavkom 2. MitbestG-a, time i prije preoblikovanja postojeći utjecaj radnika na donošenje odluka društva u smislu članka 2. stavka 8. SEBG-a pri suodlučivanju u smislu članka 2. stavka 12. SEBG-a.

(2) Jamstvo u skladu s člankom 21. stavkom 6. SEBG-a utjecalo je i na broj predstavnika radnika koje predlažu sindikati, a koji bi se morali izabrati posebnim postupkom imenovanja. U skladu s člankom 7. **[orig. str. 14.]** stavkom 2. točkama 1. i 2. MitbestG-a, u slučaju dvanaesteročlanog i šesnaesteročlanog nadzornog odbora njemačkog dioničkog društva od šest, odnosno osam, članova nadzornog odbora iz redova radnika dva su predstavnika sindikata. U slučaju nadzornog odbora koji se sastoji od dvadeset članova, od deset članova nadzornog odbora iz redova radnika tri su predstavnika sindikata (*članak 7. stavak 1. prva rečenica točka 3. u vezi sa stavkom 2. točkom 3., MitbestG-a*). Navedeno ponderiranje njemačkog poslodavca određuje opseg utjecaja radnika na donošenje odluka društva koji je osiguran člankom 21. stavkom 6. SEBG-a. Stoga to ponderiranje mora, ako je računski moguće, i nadalje biti proporcionalno osigurano u nadzornom odboru SE-a s obzirom na veličinom nadzornog odbora uvjetovani broj članova iz redova radnika. U slučaju smanjenja nadzornog odbora s prethodnih 16 članova u dioničkom društvu na dvanaest u SE-u, poput onog koje je moguće u glavnem postupku, stranke sporazuma o sudjelovanju morale bi stoga priznati sindikatima isključivo pravo predlaganja najmanje jednog člana nadzornog odbora iz redova radnika.

(3) Isključivo pravo sindikata da predlažu određeni dio članova nadzornog odbora iz redova radnika koje se mora osigurati sporazumom o sudjelovanju pritom se ne bi smjelo ograničiti na njemačke sindikate zastupljene u poduzeću ili

koncernu. Tako se strankama sporazuma o sudjelovanju rješenjem koje rezultira iz pregovora, uzimajući u obzir zahtjeve iz članka 21. stavka 6. SEBG-a, daje mogućnost da donesu odredbe koje su posebno prilagođene potrebama planiranog SE-a kako bi se omogućila odgovarajuća prilagodba njegovim strukturama. Obilježja SE-a uključuju sudjelovanje radnika i time uvjetovanu internacionalizaciju predstavnika radnika u nadzornom odboru na razini Unije. Stoga bi uzimanje u obzir samo njemačkih sindikata bilo suprotno navedenome.

e) Odredbe o dvanaesteročlanom nadzornom odboru u Sporazumu poslodavca o sudjelovanju od 10. ožujka 2014. ne ispunjavaju zahtjeve koji proizlaze iz članka 21. stavka 6. SEBG-a. Sindikati zastupljeni u koncernu [orig. str. 15.] poslodavca mogu upućivati prijedloge za izbor članova nadzornog odbora iz redova radnika. No, s obzirom na to da za njih nije predviđen nikakav zaseban izborni postupak, odredbe u Dijelu II. točki 3.4 Sporazuma o sudjelovanju ne osiguravaju u dovoljnoj mjeri da se među predstvincima radnika u nadzornom odboru uistinu nalazi i osoba koju su predložili sindikati.

II. Međutim, Senat (vijeće) se pita, je li to tumačenje članka 21. stavka 6. SEBG-a, koje on mora provesti, u skladu sa zahtjevima članka 4. stavka 4. Direktive 2001/86/EZ.

Odredba prava Unije predviđa da se, ne dovodeći u pitanje članak 13. stavak 3. točku (a), u slučaju SE-a osnovanog preoblikovanjem sporazumom osigurava najmanje ista razina svih elemenata sudjelovanja radnika kao i one postojeće unutar trgovačkog društva koje će biti preoblikovano u SE. Ako bi se ta odredba, eventualno u jednakoj mjeri koju moraju osigurati sve države članice, temeljila na drukčijem razumijevanju jedinstvene, niže razine zaštite na razini Unije, Senat (vijeće) bi bio dužan članak 21. stavak 6. SEBG-a shodno tome tumačiti u skladu s pravom Unije.

Koji zahtjevi, na čije su prenošenje države članice obvezne, proizlaze iz članka 4. stavka 4. Direktive 2001/86/EZ u pogledu razine zaštite koja se u sporazumu o sudjelovanju mora osigurati u korist radnika, sud posljednjeg stupnja ne može ocijeniti sa zahtijevanom sigurnošću. Ta odredba do sada nije bila predmetom tumačenja Suda Europske unije. Pravilna primjena prava Unije isto tako nije razvidna. Stoga je potrebno tumačenje članka 4. stavka 4. Direktive 2001/86/EZ na Sudu Europske unije.